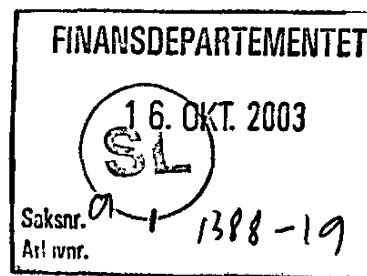

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

15 oktober 2003

Høring – forslag til endring av ligningsloven § 6-4 og merverdiavgiftsloven § 48 om lignings- og avgiftsmyndighetenes adgang til å kreve kontrollopplysninger fra banker m.m.

Vi viser til Finansdepartementets brev av 9 juli 2003 med høringsnotat om forslag til presisering av lignings- og avgiftsmyndighetenes adgang til å kreve kontrollopplysninger fra banker mv

Norsk Øko-forum (NØF) støtter departementets forslag til presiseringer i ligningsloven (lignl) § 6-4 og merverdiavgiftsloven (mval) § 48 og ser det som svært viktig at lignings- og avgiftsmyndighetene kan innhente fullstendige kontrollopplysninger fra bankene

Etter Sivilombudsmannens uttalelse i 1999 har lignings- og avgiftsmyndighetenes kontrollmuligheter blitt vanskeliggjort ved at det ikke er mulig å følge pengestrømmene inn og ut av den kontrollertes bankkonto. Når identiteten til begge parter i en transaksjon ikke kan oppgis, svekkes og i mange tilfeller umuliggjør dette kontrollen. Vi har fått svært mange tilbakemeldinger fra våre medlemmer i skatteetaten om dette, der det uttrykkes stor frustrasjon og gis mange eksempler på at kontroller vanskeligjøres eller ikke kan foretas når identiteten til den ene parten i transaksjonen sladdes.

Departementets gir under pkt. 2.4 i høringsnotatet en meget god beskrivelse av kontrollbehovet. For å kunne bekjempe økonomisk kriminalitet er det helt avgjørende å kunne følge pengestrømmene. Innhenting av fullstendige opplysninger om inn- og utbetalinger på bankkonti, tidspunkt for transaksjoner, opplysninger i underdokumentasjon (underbilag) samt hvem som er parter i transaksjonen er en av de viktigste og mest anvendte kontrollmetodene i Skatteetaten, og er i mange tilfeller helt avgjørende for å kunne fastsette riktig skatt og avgift. Det er viktig å presisere at fullstendige bankopplysninger både kan bekrefte og avkrefte mistanke om eventuelle skatte- og avgiftsunndragelser.

Vi vil også bemerke at for regnskapspliktige vil bankopplysninger, dvs. kontoutskrifter, betalingsbilag og annen dokumentasjon for betalingstransaksjoner være dokumentasjon etter regnskapsloven (1977-loven § 8) og skal oppbevares i 10 år (1977-loven § 11). Ved kontroll av slike skattytere/avgiftspliktige vil skattemyndighetene få tilgang til identiteten til den annen part i transaksjonen. Innhenting av opplysninger direkte fra banken er først og fremst aktuelt der kontohaveren ikke kan og spesielt der han ikke vil fremlegge opplysninger. Det er i dag et stort problem at økokriminelle søker å unndra seg kontroll ved at regnskapsmateriale

kastes eller skjules for kontrollmyndighetene. Kontrollmyndighetene er da helt avhengige av å kunne innhente opplysninger direkte fra banker og andre tredjemenn. Etter vår oppfatning vil bestemmelsene i lignl. § 6-4 og mval. § 48 primært være et verktøy for å avdekke og forebygge unndragelser hos de mest illojale skatte- og avgiftspliktige.

Vi er enig i at opplysninger om identiteten til den annen part i en transaksjon også er viktig i arbeidet for å kunne avdekke forhold som gir grunn til mistanke om hvitvasking.

Det er i enkelte saker reist tvil om rekkevidden av opplysningsplikten etter § 6-4 nr. 2, bla. om den omfatter lånesøknader, byggedokumenter og lignende. Etter vår oppfatning vil slike opplysninger omfattes av opplysningsplikten både etter gjeldende rett, jf. Utv. 1994/934 (pkt. 2.2 s. 935) og av lovforslagets "*underbilag og annen dokumentasjon*". Slike dokumenter er imidlertid ikke spesifikt nevnt i høringsnotatet pkt. 2.4 fjerde avsnitt. For å avskjære enhver tvil om opplysningsplikten vedrørende slike opplysninger ber vi departementet vurdere å nevne dette i proposisjonen.

I pkt. 2.5 i høringsnotatet vises det til Norges internasjonale forpliktelser overfor bla. OECD om å bekjempe skatteunndragelser og til å kunne utlevere opplysninger fra norske banker til andre staters skattemyndigheter. Av hensyn til Norges troverdighet i kampen mot skatteunndragelser og annen økonomisk kriminalitet både i Norge og internasjonalt er det viktig at vi har et funksjonelt regelverk internt, slik at fullstendige opplysninger om begge parter i en banktransaksjon kan innhentes og utveksles.

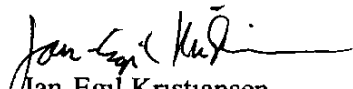
Vi støtter også departementets prinsipielle vurderinger i høringsnotatet pkt. 2.7. I demokratier må det være en selvfølge at offentlige myndigheter kan kontrollere banktransaksjoner. Vi viser for øvrig til fjerde avsnitt, som vi fullt ut slutter oss til.

"Det er ikke noe aktverdig formål at penger og pengestrømmer i norsk bank skal kunne holdes skjult for skattemyndighetene. En innsynsrett vil etablere en sunn oppdagelsesrisiko som bidrar til at kontohavere frivillig gir korrekte skatteoppgaver."

I pkt. 2.7 nest siste avsnitt vurderes bankenes arbeidsbelastning med innsynsbegjæringer, og det fremheves at bankene vil slippe arbeidsbelastningen med å sladde opplysninger dersom lovforslagene bli vedtatt. Vi er enig i det. I dag leverer mange banker opplysninger på papir, noe som medfører ekstra arbeidsbelastning og kostnader både for bankene og for skattemyndighetene i form av utskrifter, kopiering, porto og lignende. Lignings- og avgiftsmyndighetene bør derfor oppfordres til å innhente slike opplysninger på elektronisk medium. Dokumenter etter lignl. kapittel 6 kan kreves satt opp og utlevert i elektronisk form, jf. Finansdepartementets uttalelse av 20. mai 1997, jf. Utv. 1997/887(889).

Av hensyn til denne sakens viktighet for kontrollen og kampen mot svart økonomi og annen økonomisk kriminalitet, ber vi om at departementet prioriterer lovforslagene.

Med hilsen
for Norsk Øko-forum

Jan-Egil Kristiansen
leder faglig utvalg